Bykii byriin proletaariud negedegtii! Пролетарии всех стран соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK(b) namiin B-M. mozkom ba B-M. respyybl. TK bolon yiledber. ebleliin M. zebleliin emenees eder byri niitelegdene IX dygeer zilde garça baina.

1932 onii MAI 29 eder

№ 125 (678)

Zakika ynei
Sara byriin 1 tekerig. Alban gazaruudta 1 tek. 80 men. Gadaada ulasta—1 tek. 50 men. Dugaar neseediin yne 5 menge.

„B-M. Ynenii" keresnii aadrial
Верхнеудинск. Цента...ная 10 тел. № 3-48.

Komsomooliin VIII konfereenciin ederiin temdeglel.

(Main 27- nii eder)

Ogleenii suudal deere n. n. Dorziin ba Zyykiin iledkel tuşaa kelegçed: Budiin (Tynken) Mezediin (Kori), Fonarioov (Baunţa, kile sakika otriaad) ede nekediin keleze dyyrgesenii syylde n. n. Dorziin ba Zyykiin tegeskeliin yge keleze, udaadani Komsomooliin Buriaad-Mongol moziin komiteediin toocooto iledkeliigi Mozkomiin sekretaar nek, **Dogdomoigoos** keleze, dyyrgegdel ygiigeer ydiin zabsarlal bolbo.

Ydeşiin suudal deere nek. **Dogdomoin** iledkeliin yrgelzeleliin dyyrsenii syylde, Moziin pioneeriin kedelmeri tukai tobço iledkel nek. **Budiin** iledkeze nek. Leesçenke kelebe. Ydeşiin kural dyyrebe.

Jerenkii keereldeenees bodoto ketelberide oroko

...miin Teb Komiteed ba SSSR ...KZ-1 bolbol socaliiş mal azalgagdasan kegzyylke tukai gargasan tyybiçeg dotoroo **„Socaliis tangiin aza akuigi emkidken ...ulka jabadalda 1929-30 on ...çeneen eris ilaltiin zil baimete, 1931-32 onii mal esri tukai men tiime çanartai ...d baika josotoi"** geze ton tobi zaabari egesen azai.

...miin Buriaad Mongol Moziin ...iteed ba Araadiin komisaarnazebleliin togtooluud dotoroo ...ad oroniigi tomokon socaliis azaltai rispyyglig bolgoko ...igi zaasan, kedelmeriin delgeli programa egtesen baina. ...d yzebel namiin zarim negen ...yyd ba kolkoosuud ene tob...dorkol zaabari togtooluudiigi ...ygii kuuşaaraa, eeree betesoor kedelmerileze baisaar ..., enyyn deerees mal azaliigi ...yylke zorilgonuud bolbol joşiidkekit çanartaigaar tabigçadagdana ygii. Kolkoosiin ...riin feermenyydiigi emkidketelee temeceke temecel bolkolkoosiin mal azaliin yndesalaa men bolko josotoi byene bol odoo ugaa aaliaar ...ulagdaza baina.

bol feermenyydiigi malaar kangaka tukai aimag rajoonuudta tuslamza yzyylke ygii, enyyn deerees şaltagaalza feermenyydte maluudiigi kudaldan abkiin tula gargasan mengen bolbol zaagdasan keregtee kereglegdesen ygii kocorono.

Maluudiigi baalaltiin josoor kamtalaka jabadal tukai Namiin teb komiteediin maartiin 26-nii ederiin togtooliigi gyicedkel bolgokiin uçaraa Buriaad mongol ulasiin kol koosiin kolboon bolbol kolkoosiin şine feermenyydiin seregiintoogiigi gyiceekedee kolkoosiin kamtalagdasan maluudaas gyiceeke josotoi geze kedee gazaraa egesen baina. Jere nileed olon aimaguud bolbol namiin TK-iin togtooliigi buruu oilgozo, feermenyydiigi emkidken baiguulka jabadaliigi ogtolon zogsooson uçaruud baina. Ziseelebel: Kiaagtiin aimagiin kolkoosiin kolboon bolbol **„şine feermenyydiin seregiin toogiigi gyiceeke jabaliigi kiike ygii bide, juub gekede enyyn tukai namiin Teb Komiiin togtool garasan baina"** geze kelesen azai.

Ene mete namiin zaabariiigi kazairuulka, baruunii oportuniismiin bodoto kereg deere garaza jiresen uçar baidaluudtai eris temeceke ba katuugaar cokiko josotoi. Men tereçelen namiin TK, Kizaariin komiteed ba MK-diin baalaltiin josoor maluudiigi kamtalka jabadal tukai gargasan togtooliigi gyicedkel bol gokodoo „zyynii" nugalaa kiisen uçaruud olon baisan gebel TK-iin togtooltoi „kanilcasaar" tede „zyynii" nugalaaçad bolbol kolkoosiin kolkoosuudiin kamtalsan tomo maluudiigi ba kolkoosiin tavaariin feermiin maluudiigi zakaasani kubaaza ekilesen baina.

azaliin telee respyybligiin dobtolgo bolbol bolşoviigiin kurdabçalal abça, daiçalkii zamda orozo çadaa edii baisani ilerkei azai. Ene dobtololgo sonoskogdosoor saraas ilyy bolbo, Buriaad mongol ulasiin gazar tariaalanii Narkamaadiin dergede ba byke aimaguudaar dobtololgiin ştaabuud baiguulagdasan aad tedenii zygees operatiiv saintai kedelmeri ygii. Kedee gazaraa ali zerge tesebiin dyyreze baisaniigi byridkesen ygii. Tebiin gazaraas „barilgaa kiigtii" geze kabçaza baikada, kedeeni kaişan geze barikajaa medene ygii Azal kedelmeriiigi emkidkeke jabadal bolbol socaliis mal azaliin amzaltiin telee temeceke temeceliin çukala salaa men bygeed, bidener bol tariaanii azal mete, mal azalda yrgelziin brigaada emkidkeze çadaa edii. Yker, koni saaka bakaraka kynii azal kedelmeri emkiekegdee ygii, ezegyi jabadal usadkagdaa ygii. Manai tebiin gazaraar nileed olon tuskai mergezelten agranoomuud suuza baidag, edener kolkoos oçozo jabaza baigaa bol aguu jike tusa kyrgeke bilee.

Buriaad oronii komsomoolçuud bolbol socaliis mal azaliin telee byke rispyybligiin olon niitiin dobtololgo emkidkeke yyskelge gargasan aad tyynee ecesteni kyrter jabuulza ketelezo çadaa ygii. Zarim negen gazaraa dabkiltanuud baibaçi komsomooliin nileed olon aimagiin komiteed ene dobtolgo emkidkeke jabadalda oportuniis josoor kandasan azai. Kabaanii ba Jaruuniin aimaguudiin komsomooliin komiteeduud bol tonçi jyyme kiisen ygii. Komsomool bolbol siloos baiguulka jabadaliigi beje deeree kariuucan daaza abasan. Odoo 1931 onii siloosiin tesebiin tasaldal bolood baisan tula komsomool bol cag bolzor dotoroo zasakani zailaşa ygii. Menee siloosiin ebese tarika, siloosiin barilga kiike metiin jike kedelmeri kiigdeke josotoi. Komsomooliin Mozkom bol siloosiin kampaanida keledkeze baisaniigi şalgan yzeke arban konogiigi engergeke geze baina. Ene arban konog bolbol Buriaad oronii komsomooliin socaliis mal azaliin telee emkidkesen dobtololgodo eris kubilalta olgoko baina. Mal azaliin probleemiigi şiidkeke dobtoigodo byke komsomooliin yyryyd ba zebleliin olon niitiigi ceke kanduulkiigi oroldoko.

Namiin TK ba AKZ-iin mal beledkel ba kolkoosiin naimaan tukai togtool bol socaliis mal azaliin ba K T F suuriigi bekizyylkiin tylkiyyr bolko josotoi.

Kolkooston arad, emçiin doodo dunda çadaltan bykende Namiin TK-iin baalaltiin josoor maliigi kamtalaka tukai togtool ba Namiin TK ba AKZ-iin mal beledkel tukai togtooluudiigi saitar oilguulza, sacaliis mal azaliigi syidken korlogço-niudargaçuudiin geşkyyriigi kobko cokiko ene zorilgo bolbol ganca nam, komsomool ba yiledberiçinii ebleliin bolon zebleliin emkinyydiin zorilgo bişe, karin byke Buriaad Mongol ulasiin olon niitiin zorilgo men azai.

Main 21 eder rispyybligiin dobtolgiin ştaabiin kural bolzo, kolkoosiin tavaariin feermenyydiin barilgiin tukai asuudal keeroldebe. Ene kuralda syynii ceenter, gakain ceenter ba Obcovood ceenteriin teleelegçed bailcasan ygii, tyynde mal azaliin ceentryyd ene dobtolgoos gaduur bainab. Gazar tariaalanii Narkamaad ba KTI-nyyd bol tede ceenteryydiigi albadaza socaliis mal azlaiin dobtolgiigi ketelеke jabadalda kabaaduulka josotoi.

...koosiin tavaariin ...rmenyydiin telee-temeceke temeerkilegdene ygii

...y tavaariin feermenyydiin too ...eke teseb byke rispyyblig ...oo main 10-nii eder 66,2% ...esen ba maka - tavaariin feer...yydiin teseb bol 54,7% gyice...baina. Zaluu maluudiigi eske...eemenyydiin maliin too gyi...e teseb main 10-nii medee...58,2% gyicedkegdesen ba za...maliigi eskeke feermenyydiigi ...r emkidkeke teseb bol 72% ...edkegdebe. 1932 onii niuurta ...moridiigi eskeke feermenyy...12 emkidkekeer teleblesen ...menee 11 feermenyydtei bide. ...nkiideni abaad yzebel kolkosiin ...ariin feermenyydiigi emkidkeke ...toogiigi gyiceeke teseb bolbol ...edkegdee ygii azai.

...oniii tavaariin feermenyydiin ...kini caasan deeree baidag ...a, juub gekede kedee gazaraa ...ovoodceenterees garasan tuskai ...elmeriçen ygii tula ene KTF ...ydiigi emkidkeke asuudaltai ...ldoko kyn ygii. Arai sajakan ...ovoodceenter bol aimag rajoo...ud teeşee niuuraaraa karaza, ke...gazaraa juu bolzo baisaniigi ...yylkiin tula teleelegçediigi il...e. Ede teleelegçediin negeni ...engiin aimag jiresen aad tere ...eelegçede koninii tavaariin feer...nyydiin kaana baisaniigi kençi ...eze oilguulza çadaa ygii. Uçar ...e tula tere jiresen teleelegçe ...e medeenyydiigi olkiin telee ...erge bucaba gene.

...akain feermenyyd 74 emkid...desen. gakain tavaariin feerme...ygiioi emkidkeke jabadaliigi caa...i yrgelzeleke kedelmeri bolbol ...etei kooliin ygii tula koişo ...gdaza baina, enyyn tukai gakai ...eberiiin tebiin gazar ertees orol...o ygii. Tuulain azaliigi kegzyyl...n telee kedee gazaraa ton muu ...aar temecezei. Tesebiin josoor ...lain 42 feerme emkidkeke joso...baisan aad, menee kedee ga...aa juuçi kiigdeze baisani me...deke ygii. Ynendee tuulain ...iigi kegzyylke tukai ganca ke...gazaraa muugaar kedelmeri...e bişe, tebiin gazaraa çigi ba...a muugaar temecene. Men ene ...te uçar baidal bol şubuunii ...liigi kegzyylke jabadaldaçi yzeg...deg kedee gazaraar enyyniigi ...kin emkidkeke jabadaliigi saitar ...dedeg ygii.

Modoni beledkegdeed zurag tesebni ygii baina.

Feermenyydiin barilga jamar jabaza bainab geze asuubal, ene asuudalda gazar tariaalanii Narkamaadçi, Burkolkoossojuuzçi ba syynii tebiin gazar bolon tebiin bişe emkinyydçi kariuu egeze çadaka ygii, juub gekede aimag rajoonuudaas jamarçi medeenyydiigi, negeçi emkinyyd abasan ygii.

Gadana zarim aimaguudta beledkegdesen modiigi barilgada kereglеze bolko ygii, juub gebel modobeledkeliigi tuiliin kolo gazaraa kiisen aad tyyniigi şireke zeekede ugaa jike gargaşatai (Agiin aimag) Men eneçelen Selengiin aimagta modo beledkeliigi kadiin oroido ba zeekede ton berkeçeeltei gazarta yiledesen baina. Bargazan aimagaas medee jirekedee „Ganca kuuçan beledkesen modotoi gazarta barilga kiigdeke modonii şine beledkel kiigdesen ygii" Jamar barilganuudiigi kaana barika tukai kedeede juuçi medene ygii, ziseelebel Kori ba Jaruuniin aimaguudta kolkoosiin tavaariin feermenyydiin barilgiin zurag tesebyyd geze baina ygii. Feermiin barilgiigi kuşaka ba jamar keregseleer tiime kedelmeri bagatai ba barikada belen barilga kiike tukai kolkoosuud juuçi medene ygii. Odoo kolkoosiin barilgiigi ekileed jabuulza baika josotoi aad Burkolkoossojuuz barilgiin zurag ba tesebiigi menee kyrter kolkoosuudta ilgesen ygii baina.

Komsomooliin dobtololgodo daiçalkii kurdabçalal olgojaa.

Deere dursagdasan uçar baidaluudaas karaad yzebel socaliis mal

Oportuniistanar eeree bytekede naidana

Feermenyydiin seregiin toogiigi ...iceeke tesebiigi dyyrgee ygiin ...tagaan juub gebel „kedee ga...raa maliigi abka arga ygii bakol ...osiin geşyydte ilyy ykerygii" ge ... meteer aimag rajoonuudaas ...edeecene. Zaluu maluudiigi ku...daanabka meteer feermiin se...regiigi gyiceeke josotoi. Mal ...edkeliin gazar (zagotskoot) bol-

Pioneeriin emkiin 10 ziliin oi gyicesenii temdegte 3 yjenyydiin kural bolbo

Leeningraad 26 (T) Pioneeriin emkiin 10 ziliin oi gyicesen eder Leeningraad kotiin bagaçuudiin teatrta gurban yjenyydiin kural bolbo. Arban ziliin oi gyicesenii temdegte pioneeruudta beleg bolgogdon Sestroreeskede 200 kynii baika amaraltiin ger neegdesen baina.

Basa Volodaarski rajoondo bagaçuudiin sojoliin bi amarka cecerlig neegdezei. Volodaarskiin pioneeruud bol tuulai eskeberi tukai teb kedelmeriin gargasan togtooltoi kariuu bolgon tuulai tezeeke gazar emkidkebe.

Kabariin tarilgiin çanar teempe kojoriin telee temeceke

Tarilgiin tesebiigi darui dyyrgeke, tyrgen ba sain çanartaigaar dyyrgeke

Tarilgiin medee

(Gaz. Tar. ar. kom-iin medeegeer)

Ene mai sariin 26 eder kyrtel manai B.M. respyyblig dotor kamta 153, 184 ga tarigdasan baina. Ene bol ziliin tesebiin 40,3% bolno.

Tarilgiin teempiigi 5-5 konogoor ilgaad yzebel iime baina: main 5 aas uragşa 9316 ga tarigdasan; main 5-10 kyrtel-1742 ga, 10-15 kyrtel-15037 ga; 15-20 kyrtel-41986 ga; 20-25 kyrtel-59182 ga; tarigdaba, ene josoor bol tarilgiin teempe ilangajaa syyl teişee fyrgedesen bolboç, jerenkii deeree ton kangalta ygii baina.

Kolkoosuud tesebee 42,4 % dyyrgebe. Emçiin azaltan-35,% dyyrgebe. Katuu daabari—ton araikan 17,7% tarisan baina. Emkinyyd ba alban gazaruud-116,9% gyicedkebe. **Koriiin aimag tyryy jabana-80,1%** tesebee dyyrgebe. Udaani Zakaamin-63.3%, Selenge-61,4% tariba. **Bargazanii aimag kamagiin syylde çiregdeze jabana**-12,6% arai geze tarisan baina. Men tere mete Mukarşiber-26,7%, Kiaagta-29,0,% Bookon-29,6%, Kabaanii aimag-30,6%. tariaad baina. Ene taban aimag bol zigsyyriteigeer geegdeze jabagçad men azai.

MTS uud bol tesebee 53% dyyrgebe. **Erkim zergede Selengiin MTS uud jabana.** Tesebee 93,3% dyyrgebe. **Adag zergede Bookonii MTS uud jabana**-tesebee 10,2% dyyrgebe. Bookonii MTS uud bolbol jikeken osoldoldo oroson baina geze ilerne, Men Mukarşiberiin MTS uud ton sula jabaza baina.

Sovkoosuud bol tarilgada zigşyyriteigeer kozomdozo jabana. Main 26 nii eder tesebee araikan-7,3% dyyrgesen baina. Darui kurdan daiçalkii teempe abka keregtei.

Tarigdasan tariaanii terel tereleer ilgaka medee Gaz. Tar. Ar. kom.-ta ygii baiba.

Tarilgaa dyyrgebe

SELENGE. Derestin somonii „Staalin" arteel ene ziliin tarilgiin tesebiigi Main 23- da 100% dyyrgeze, eesediingee bygsiiriin brigaad emkidken 4 kedelmeriçeniigi 4 plyyteigeer „Baliin Oço geze arteelda tuclakiigi oçobo.

Ynenii brigaad N. C.

Şaraldain somon dotor kabariin tarilgiin kampaani melekein kurdabçalalaar jabaza baina

M.-Şiber. Şaraldain somon ba M. T. S. bol. odoo kabariin tarilgada ton sula kandaza baina.

Tus somonii zeblel bol, emçiin azaltan bykende tarilgiin tesebiigi kyrgesen ygii zarimuudni odoo kyrtele kediiçi ga. tarikiigaa medee ygii baina.

Tiin Şaraldain M. T. S. bol, M. Şiber toskondo eder seni ygii kakalkaar 7 traagtar gargasan brigadiir, mikaanigiin sula ba M. T. S.-iin ketelberileke gazariin karadag ygii tula, gagcakanla eder kakalaad baina.

Ene metiin dutamag zyilyyd M-Şiberiin aimag ba tus somon dotor gaikaltai olon baina.

Ede bykiigi cag daruidani usadkaka keregtei.

E.

[illegible]

Udaani ken orono

Ulaan Dansa

1. Koriiin aimagiin Deede-Kyrbiin somonii kolkoosuud ba emçiin azaltan main 15 da tarilgiin tesebiigi 114,6% gyicedkebe.

2. Tynkenii aimagiin Cagaan-nuuriin somonii „BK(b) Namiin TK-iin" neremzete arteel bolbol main 17-nii eder tarilgiingaa tesebiigi 100% gyicedkebe.

3. Ekired-Bulgadiin aimagiin Bazein „Şine Azal" geze komuuna main 15 da tarilgaa dyyrgebe. Angarstroin foondodo 2 ga. tesebees ilyy tariba.

4. Deede-Ydiin aimag. Doodo Ilkiiin somonii kolkoosuud main 19-nii eder tarilgiingaa tesebiigi 111,7% gyicedkebe.

5. Alairiin aimagiin Buladiin somonii „Socaliismiin Zam" geze arteel main 15 nii eder tarilgaa cem gyicedkebe. Tesebees ilyy 9 ga tariba.

6. Selengiin aimagiin Zargalantiin somonii „5 ziliigi 4 de" geze arteel main 17nii eder tarilgiin tesebiigi gyicedkebe.

7. Ekired-Bulgadiin aimagiin „Skorokood" geze komuuna main 20 eder tarilgiingaa tesebiigi 100 kubi dyyrgebe.

8. Deede Ydiin aimagiin Ydiin urda bejiin „Ulaan Partizaan" geze arteel tarilgiingaa tesebiigi bolzoroos 7 konog urid dyyrgebe.

9. Koriiin aimag Jirbaanoviin somonii komuuna tarilgaa main 16 nii eder gyicedkeze geegdegçediigi bygsiirte ababa.

10. Deede Ydiin aimagiin Tarbagatain toskonii kolkoosuud main 21-nii eder tarilgiingaa teseb 100% dyyrgebe.

11. Selengiin aimagiin Zagastain Staalinii neremzete komuuna tarilgaa main 22-iin eder 100% tariza dyyrgebe.

12. Koriiin aimagiin Doodo kudanii kolkoosuud main 21 eder tarilgaa 120% dyyrgebe.

13. Men Koriiin aimagiin Jirbaanoviin somonii „Zurgaanii Zam" geze komuuna tarilgaa 102% dyyrgebe.

14. Selengiin aimagiin Nojokonii somonii Jirbaanoviin neremzete arteel main 1-nii eder tarilgaa 100% dyyrgebe

Socaliis mal azaliigi keregseedeg ygii oportuniisuudiigi butacokiko

Tyyryylegçe Cerenzabiin bol oroonii kampaaniiigi toobo ygii

Kori. Doodo-kyrbiiin „Ulaan—azalça" komuuniin tyryylegçe D. Cerenzabiin bol, odoo jabuulagdaza bykii ulas teriin çanartai oroonii kampaaniiin jabaza baisaniigi saitar medebeçi, nege sain yylteriin bukiigi mal beledkelde zoriuuta tuşaasan baina.

Gadna engeregçe 1931 onii yjede bykii konidni „kamuu" ebçende barigdaad baikadani jamarçi kemzee abasan ygii baina.

Iimiigi erkebişe kariuucalgada kabaaduulka keregtei.

Tegeliin tyrgen

Mal azaliin probleemiigi darui saizaruulka

M-Şiberiin aimag dotor soc. mal azaliin probleema ton sula jabazai. Gol bolko oroonii kampaani erkilekiin tukai sanalaa negeçi tabisan ygii ba kaadriigi beledkesen ygii baina.

Ilangujaa kolkoosuudni maliin teliigi sainaar abkiin tula temecedeg ygii, eneni Sutai, Zagan metiin gazaruudta baina. Kolkoosiin mal azaliin yrgelziin brigaada emkidkegdesen bolboçi, tuskai kedelmeriee negeçi jabuulsan ygii,

Ene bykii barimtanuudiin yndeseer bodokodo namiin aimagiin komiteed ba komsomooliin komiteed bol, namiin moziin komiteediin ba komsomooliin komiteediin gargasan togtooliigi bejelyylen gyicedkekiin koinoos oroldoson ygii ba bejeeree olon dakin gargasan togtooluudiigi bodoto kereg deere gyicedkee ygii uçaraas bolno.

Socaliis mal azaliin probleema şiidkeke jabadaliigi keregceedeg ygii nobço koiroguudta eris kariuu egçe, dursagdagça jabuulgiigi şuud jabuulka çukala,

E

„Leenin" toozo mal azaliigi ergedkeke jabadaliigi keregseene ygii

Selenge. Orongiin „Leenin" toozo bol, 1931—32 onii mal beledkelde bykii kuca ba buka metiin yrzil eke maluudaa tuşaagaad odoo bolkodo maliin yrizel abka kampaani tasaraad baina.

Enyyn tukai nam komsomooliin yyryyd ba somonii zeblel sain medebeçi sanalaa tabidag ygii baina. Iimede darui cagaa kemzee abka.

Selbiin dolgin

B. M. Ulas dotor syynii ba zaluu maliin feermiigi, kereglegdeke malaar gyicedkeze baisaniigi proceentaar yzyylsen medee.

1932 onii main 20-nii medeegeer.

№№	Aimaguudiin nere	Synii feerme.	Zaluu maliin feerme
1.	Alairiin . . .	—	.57,7
2.	Bookonii . .	—	49,4.
3.	Deede-Ydiin .	—	50,7.
4.	Kabaanii . .	—	57,8.
5.	M-Şiberiin .	—	45,6.
6.	Ek-Bulagadiin	—	61,6
7.	Agiin	44,04	38,1
8.	Bargazanii . .	60,0	109,7
9.	Zakaaminii .	39,9	55,6
10.	Jaruuniin . .	38,5	46,3
11.	Kiaagtiin . .	75,4.	59,3
12.	Selengiin . .	70,9	68,8
13.	Koriiin . . .	64,4	69,2
14.	Tynkenii . .	37,8	65,9
	Kamta . . .	55,5	58,2

[illegible]

Sonin biçegiin şinƶelel.

Kolkoosiin brigaadiin deegyyreni solƶorno

Agiin aimagiin „Kamtiin aƶalça“

Baicaaba ədoo yjede Agiin aimagiin byke ygiitei dunda çadalta aradiin 70 garan kubini kolkoozto elseƶe orson baina, Ene bolbol tus aimagiin kolkoozuudiigi bekiƶyylkiin tuiliin çukala zorilgo tabiƶa baika bujuu„ kolkoozuudiigi emkidkeliin ba aƶa akuin talaar bekiƶyylke jabadal bolbol mənəə ədəriin çukala zorilgo mən bolno geƶe manai BK (b) Nam ba zasagiin gazaruud ilangajaa **çukala** sanal bodoloo kabaaduulƶa **baikani** medeeƶe.

Ene kolkoosuudiigi emkidkeliin ba aƶa akuin talaar bekiƶyylke jabadaliin yndesen salaani bolbol kolkoosiin yiledberiiin cag yrgelƶiin brigaada emkidkeke jabadal mən bolko baina. BK (b) Namiin təb komiteediin ene onii Fivraaliiin 4-nii ədəriin **„kolkoosuudiigi emkidkeliin ba aƶa akuin talaar bekiƶyylke tukai“** togtool dotoroo kelekeni: **„kolkoosiin aƶal yiledberiiigi zəbəər emkidkekiin** çukala salaani **bol erkebişe brigaada baika josotoi. Keden erkim sain aƶaltai kədəə aƶaliin arteeliin kədəlməriiin dasal dyreşelyydtei taaruulƶa Namiin təb komiteedees temdeglekeni bykeli ƶil dotoroo tus tusiin kədəlməri jabuulkaar kolkoosiin brigaadiigi selgeke ygii cag yrgelƶe kədələkə kolkoosiin geşyydeer byridkeƶe jabuulkiigi zyitei geƶe saişaaka—**geƶe tonçi todorkoigoor zaaƶa əgəsən baina.

Ene bolbol byke nam, zəbləliin ba kamagiin tyryyn kolkoosiin emkinyydiin gol bolgon kətəlbəriləkə çukala zaabari baisan.

Ene togtooliigi manai **„Kamtiin aƶalça“** geƶe sonin tus aimagiin kolkoosuudiin dunda bejelyylen gyicedkekiin tələə ali zerge temeceƶe bainab? **„Kamtiin aƶalça“** bol ene toglooliigi bejelyylen gyicedkekiin tələə tus aimagtani nam, zəbləliin ba kolkoos aƶaltanii sanal bodoliigi ba kyçe çadaliigi daiçalan elsyylkees baitugai karin ene TK-diin aƶa akuin ba ulas təriin tuiliin çukala udkatai togtooliigi əəriingəə sonindo toliloƶo gargaaçi ygii baina.

„Kamtiin aƶalçiin“ bykii dugaaruudiigi karaad yzekede kolkoosuudiigi emkidkeliin ba aƶa akuin talaar bekiƶyylke tukai əərə kiisen juuma ton baga. Tus **„K. A.“** bolbol kolkoosuudiigi bekiƶyylke tukai kədəə nutagiin zygees orson biçegyydiigi tus tustani dairaldasan cagtani gargakaas ondoo, tedeniigi tyyberilen cugluulƶa, kətəlbəriləkə udkatai biçegyydiigi biçeƶe alduu dutuu zyiliini saitar cokiƶo, tyyniigi kerkin zasaƶa zalaruulƶa aƶal kədəlməriəə zəbəər emkidkeke bujuu enyynde kolkoosiin brigaadiigi gol bolgoko metiin yndesen bodoto zaabari əgədəg ygii baina.

Manai „B. M. Yneŋ“ bolbol kolkoosiigi emkidkeliin ba aƶa akuin talaar bekiƶyylke, kolkoosiin brigaadiigi zəbəər emkidkeƶe kabariin tarilga, mal aƶal bolon bişe bişe odoo ədəriin çukala zorilgonuudiigi şuud gyicedkeƶe, ilalta dabaka jabadaliigi kangaka tuiliin çukala zorilgo bolno geƶe negentaa bişe zaasan baina.

Tus soninii 25 dugaariigi unşaad yzekede: „Tus aimag dotoroo mal aƶaliigi kəgƶyylke tukai konkyyrse tunkaglasan bəgəəd, tere konkyyrsiigi kerkin əngərgəkə tukai zaabari əgəkədəə **„Tus kədəlməriiigi əngərgəkədəə aƶalta ədəriin cegnelgede ƶuramçalan orko ba kapitaaltan eteediin ylegdeliigi cəm usadkaka, mete kamtiin aƶaluudiigi aƶa akuin ba emkidkeliin talaar bekiƶyylke jabadaliigi erkilƶe maliin çanariin taliigi ton sain bolgokiigi oroldoko....** gebe. Ende kolkoosiin cag yrgelƶiin **brigaadiigi** zəbəər emkidkeke tukai negeçi yge durasan ygii **deegyyreni solƶorƶo garba.** Mal aƶaliigi kəgƶyylke konkyyrsede erkimlen garkiin negen erke baidaliini tus mal aƶalda cag yrgelƶiin **brigaadiigi** zəbəər emkidkeke jabadal baisan aad enyyniigi ogtolon martasan baina.

„K. A.“ bol gancakan „Sakanai“ komuunada kolkoosiin brigaadiigi toliloƶo gargaka zuura tyyniigi bişe kolkoosuudta yliger ƶişee bolgon sain sain turşalgiigi damƶuulan jabuulka tukai juuçi kiisen ygii basa deegyyreni solƶoroƶo garaad abiaa anir ygii orkibo. Ene komuuniin sain ƶişeegi bişe bişe kolkoosuudta damƶuulan jabuulƶa tus kolkoosuudiigi emkidkeliin ba aƶa akuin talaar bekiƶyylke, kolkoosiin brigaadiigi zəbəər emkidkekiin koinoos bolşoviig josoor temeceke baisan aad enyyniigi ogto keregseen ygii kocorgobo gebel zokino.

Basa Maartiin 30-nii ədəriin 18 dugaarta ekin niuurta tus aimagiin kolkoossojuuziin tyryylegçe nək. Bujanii biçekeni: **„Kamtiin aƶalçadiigi brigaada bolgon tuskai tuskai kədəlməridə daabarita ba kariuucalgata bolgon tabika, ƶişeelbel tende gegçe tiime tədii tologoi maliigi bejedee daaƶa abka gekeçelen bolno...** geƶe biçeed kolkoosiin brigaada tukai iigeed dyyrgeƶei. Ende bol jamarçi ceke zəb zaabari əgəsən ygii karin joson tədii durasaƶa, kolkoosiin brigaadiigi zəbəər emkidkeke tukai uçar udkiin byriməsən balartuulƶa, buzagaiduulƶa, ulas təriin talaar mukar sokor juuma biçesen baina.

Kolkoosiin brigaada bujuu kolkoosiin baiguulaltiin odoogiin çukala zorilgiin uçar udkani oilgoko medeke jabadal bol tus **„Kamtiin aƶalçiigi“** aƶal keregiin be opirativno bodoto kədəlməriiingəə yndesen salaa bolko—kolkoosiin brigaadiigi ogto tooko keregseeke ygii jabadalda kətəlƶei.

Geke zuura B K (b) Namiin təb komiteed bol əəriingəə (fivraaliin 4-nii) togtool dotoroo: **„byke ƶil dotoroo tus byriiin kədəlməri jabuulkaar kolkoosiin brigaadiigi selgegdeke ygii cag yrgelƶe kətəlkə kolkoosiin geşyydeer byridkeƶe jabuulkiigi zyitei geƶe saişaaka. Ene brigaadanuudta kolkoosuudaas tedenii aƶal kədəlməridə çukala kereglegdeke tootoi maşiina ƶebseg keregsel ba kədəlməriiin morid metiigi cəm brigaadiin kariuucalgada tuşaaƶa əgəkə“** geƶe tonçi todorkoigoor zaaƶa əgəsən baina şuu.

Deereki nək. Bujanii biçegees baicaabal Kolkoosiin cag yrgelƶiin brigaada baiguulka tukai namiin təb komiteediin zaabariin gol udkiini oilgoson ygii deerees tyyniigi aƶal kereg deere bejelyylen gyicedkeke jabadaliigi buzagai bəərənkiigəər kandaƶa baina gebel buruu bolno ygii.

Bişe bişe dugaaruudiini unşaad yzebel kolkoosiin brigaada tukai alaga suuna. Tus soninii 25 dugaarta keden olon kolkoosuud tarilgadaa kerkin beledkeseniigi biçesen biçegyydiigi unşaad yzebel ene gol salaa bolko ba tarilgiin ilaltiigi kangaka—kolkoosiin brigaada tukai basa negeçi yge durasan ygii dugaigaar deegyyreni solƶorƶo gargasan baina.

Enyyn deerees medekede, Agiin aimagiin olonki kolkoosuud bol namiin təb komiteediin zaabariin josoor kolkoosiin brigaada emkidkeke jabadaliigi mənəə kyrtel jabuulsan ygii ba enyyniigi udaridan emkidkeke josotoi „Kamtiin Aƶalçataigaa“ kamta ugta kereg seesen ygiigi lablan gereçelƶe baina.

Uçar iimede, „K.A“ bolbol kolkoosiin brigaada emkidken baiguulka jabadaliigi əəriingəə kədəlməriiin gol salaa bolgoƶo kolkoosuudiigi emkidkeliin ba aƶa akuin talaar bekiƶyylkiin tələə temeceke temeceliigi bolşoviig josoor jabuulƶa ene keregte kolkoosiin aƶaltaniigi yrgen oloor daiçalka josotoi.

Kolkooziin brigaadiigi zəbəər emkidken baiguulka jabadal bol tyynii yiledberiiin idebki keçeeliigi kəgƶyylkeni- yrese cugluulka jabadaliigi erçemtei gyicedkeke ynen zam mən ba kolkosuudiigi aƶa akuin talaar bekiƶyylke ynen arga bolno. Kolkoosiin brigaadiigi bekiƶyylkeni kolkoosçonii geegdesen bələg əmçiin ƶiƶeken ylegiigi tyrgeer zailuulka, kolkoos aƶaltaniigi socaliis josoor şinedken kəgƶyylke, kolkoosuudiigi ulas təriin ba aƶa akuin talaar kəgƶyylke keregte tuiliin çukala dəkəm nəkəcəl mən bolno“ geƶe təbiin **„praavdiin“** kelesen zaabriiigi **„Kamtiin aƶalça“** bol saitar sanaka josotoi.

„Kamtiin aƶalça“ bolbol ene kiisen alduu dutuugaa erkebişe zasaƶa kolkoosiin brigaadiigi zəbəər emkidkeƶe, kamagiin tyryyn bolşoviigiin 5 dugaar tarilgiigi bolşoviig josoor əngərgəkə ba socaliis mal aƶaliigi kəgƶyylke keregte gol sanalaa tabiƶa, BK (b) Namiin T. K. -iin Fivraaliin 4-nii ədəriin tyykete togtooliigi bejelyylen gyicedkekiin tələə daiçalan temeceke josotoi bəgəəd gancakan ene bol tus soninii ulas təriin udka çanariini urgaka caaşadaa kolkoosuudiigi emkidkeliin ba aƶa akuin talaar bekiƶyylke keregte tyynii emkidkeke udkiini eeeşeni debƶyylke bolno.

„K.A“ bol kolkoosiin brigaadiin deegyyreni solƶorkoo boliƶo tyyniigi əəriingəə bodoto opirativno kədəlməriiin gol salaani bolgoko josotoi

Japoonii zasagiin gazar togtoƶo baina.

Premjeeriin tuşaalda Saiito tomilogdobo

Tokioo. 26 (T). Kabineediigi togtooko jabadal bol urid Koreen generaal gybernaatar baisan, deede palaatiin geşyyn Saiito gegçede daalgagdaba. Tere bol Minseito geƶe ŋamda Seijuukai namaas oiro yzeltei aƶai. Seijuukai nam bol Saiito gegçiigi Koreen generaal gybernaatariin tuşaalaas kojor dakin gargasan baina.

Saiito bolbol ƶokildoko kyselyydiin baisanii ulamaas songogdobo. Saiito bol jike jike jabuulgaçuudta jike itegemƶetei kyn baikaas gadana, tyynii togtooson zasagiin gazar bolbol negen namdà tyşegleƶe ygii baina. Ene bol yndesenii zasagiin gazariigi baiguulka gesen ceregiinkinii eriltiigi kangasan neretei bolko baina.

Tokioo. 26 (T). Zasagiin gazariigi baiguulka daabari absan Saiito bol Saiondri gegçiin şine kabineedte jamar kynyydiigi oruulka sanaltai baisaniigi urid medeƶe, Minsenoto, Seijuukai namuudiin udaridagçanar ba deede palaatiin bələgyydtei kelcee kiike jabadalda oroko geƶe bodobo. Saiito bolbol yndesenii zasagiin gazarta dursagdagça kojor nam ba deede palaatiin tələələgçənəriigi oruulka sanaltai.

Tokioo, 25 (T) Saiito gegçiigi premjeeriin tuşaalda songoson zəb geƶe byke soninuud biçene. „Kerbee Saiitiin zasagiin gazariin daaƶa absan ujalgaa gyicedkeƶe ese çadabal, parlaamentiin kubi zol şiidkegdene“ geƶe „Asaki“ sonin biçene.

Saiito gegçiigi premjeeriin tuşaalda oruulsan jabadal bol ulas təriin namuudiin pankruudtasaniigi gereçelne. Saiitiin zasagiin gazariin togtoƶo baika yjede ulas təriin namuud sergeke josotoi geƶe „Dzi Dzi“ sonin biçene.

Koƶom şineer emkidkiin tula odoo sain duranaas tarabal ƶokino biçyy gesen asuudaliigi kalceƶe yzekiigi sonin bol namuudta duradkana.

„Koci Jomiyri“, „Kokymin“ geƶe soninuud bol „baidaliin berkedesen deerees zasagiin gazariigi baiguulka jabadal bol kendeçi ese medegdeke ulas təriin prograamatai kynde daalgagdaba“ geƶe çukalaçalan biçene.

Gadaadiin bodolgodo kamaatai asuudaluudiin tukaida negeçi sonin biçene ygii.

Tokioo, 26 (T). Japoonii ceregiin surguulinuudiin naçaalnig Mytto gegçiin albanaas garka geseniigi ƶəbçəəbə. Mytto gegçiin orondo ceregiin zəbləliin geşyyn generaal Kisitkari oroko bolson baina. Ulas təriin keregiigi erkilegçediin sanakada, Myytto gegçiin albanaas garsan jabadal bol main 15 nii keregte oficeeruudiin kamaadalcasanii kariuucalgiigi Mytto gegçiin bejedee daaƶa abça, Araki gegçiigi ceregiin miniisteriin tuşaalda yldeeke gesen udkatai jabadal mən aƶai.

Japoon bol Kitadtai “ebteikarilcaa“ baiguulka zabdalga kiibe

Nankin, 26 (T). Vancinvei bol Japoonii urid Braziilida baisan ilçen Ariosi gegçetei jarildakadaa, Inykai gegçiin aluulsanii tukaida gaşuudal medyylbe.

Ariosi bol Kitad Japoon kojoriinkoorondo ebtei karilcaagi sergeekiin çukaliigi duradça „Kitadiingçi gemeltel, jadaral ygii ba Japooniigi kanamƶatai baikiin tula baga saga juma kiike çukala„ geƶe kelebe.

Japoontoniigi esergyyceke karilcaa tasalsan jabadaliin zogsoo ygii baisanda Ariosi gomodol medyylbe.

Manƶuuriin arcaanii ulamaas garsan karilcaa tasalka jabadal bol karilcaa tasalsan şaltagaanii usadkagdaa ədiide zogsoogdoko ygii josotoi. Kitadiin zasagiin gazar bolbol Manƶuuriin probleemiin şiidkegdetele ulas təriin kelceenyydiigi kiikees arcasaar baika juma geƶe Vancinvei kelebe.

Inykai gegçiin ykesenii ulamaas garsan jabadaluudiin tukai kandaƶa Vancinvei gegçiin keleseni: Japooiii kabineedte bolson alibaa kulilaltanuud bolbol Japoonii zygees Kitad orondo jabuulganuudiigi jikedyyle baina, uçarani Kitad orondo jabuulagdaƶa baigaa tyrimgii jabuulganuud bol japoonton ba ilangajaa japoonii ceregiikinii ugaas barimtalƶa jabasan yzel mən gebe.

Barilgiigi şangadkaka

təbəəs todorkoi kətəlbəri ygii baina

M.-Şibər. Tus aimagiin dotorki kolkoosiin barilga bol 1931 onii sentiaabri saraas ekilsen bolboçi odoo kyrtel negeçi kolkoosiin syynii feermenyyd belen bolƶo çadasan ygii baina.

Iimede aimagiin kolkoos sojuuz ker zerge sanal bodoloo tabiƶa byke kereglegdeke zyilyydeer kangasaniigi şalgan yzebel bodoto kereg deere jike dutamag baina.

Enyyn deerees bodoƶo yzekede aimagiin kolkoos sojuuƶa bolbol kolkoosiin barilgiin tukai nam ba zasagiin tabisan zorilgiigi gyicedkekiin tələə baakançi oroldoson ygii, oportuniis josoor jərə suuƶa baina.

Deere dursagdasan dutuu zyilyydiigi gyiceldyylkiin tukaida yretei kemƶee abana ygii gebel kolkoo[s] barilgiigi tyrgedkekiin tukaida instryykternyydiigi somon byke[d] gargasan bolboçi yre bolko ju[u] ogto ygii karin sara byriiin 60 şakam demii gargaşalƶa baina.

Byke aimagiin kolkoosiin b[ri]giigi erkilegçe nəkər Vasili[i] bol untasanaa sereƶe yde [k]təmər abka geƶe jirebe.

Gadana əbəliin kyitende [kol]koosuudta tus barilgaa şuud ba[ri]tii geƶe diregtiiv zakiraa garg[a] zergeer əgəliin casan deere s[uu] tabiuulsan aad mənəə bolk[o] untaƶai.

Tus gemtende şuud kemƶee çe kolkoosiin barilgiigi ba[ri] dyyrgəke çukala.

Jabadalçan.

Aimagiin kolkoosiin kolboonii aaşiigi butacokiko

Aga. Mogoitiin somonii Dogoin tasagiin (Ulaan - zam) geƶe arteeliin geşyyd bol, əərəingəə niite geşyydiin togtooloor, arteelda şurgan oroson niudargan bajan Cengii - Rinçen Bazariin gegçiigi, arteelaas kəəkə geƶe togtoogood, aimagiin kolkoosiin kolboondo bataluulka geƶe kyrgeseniigi tus kolboon bol 3 - dakin zəbləkədəə, niudargan Bazariin gegçiigi arteeldaa bailgagtii gebe. Enyyniigi baicaabal: Bazariin gegçe bol, Tabkain Dugar geƶe cagaantanii deermeçenii, kani nəkər baisaniigi nutagiin ƶon bygede medeke baina. 18-19 ondo monii ƶaisan nojon jabakadaa, [y]tei aradiin niurga zodoson, a[i]tar katuu şiryyn aaşa garg[a] ba nutagiin ygiiteinyydiigi aƶa[l] zarasan baina, bajad nojodtai luun baricaatai, angiiin dai[s] negen lab bolko josotoi bai[n] aimagiin kolkoosiin kolboon arai biraba ygii geƶe, tus arte[el] geşyyd jarildaƶa baina. Iimees [niu]dargan Bazariiniigi darui caga[an] teelaas kəəƶə, katuu daabariiigi ka keregtei.

Soninii erkilegçe C. Dondobiin.

Sonoskol

Ulasiin baankiin B. M. Kontooro bol Kabaanska suurindaki məngən sangiin (Finaansiin) teeknikymiin dergede baigaa 8-sariin tyr surguulida suragçadiigi nemerilen abka bolbo. Nemerilegden abtaka suragçad bol bygede buriaaduud baika josotoi. Çadal zəəriin zerge tukai ynemşelge, kədəlmərilƶə baisan gazaraas absan jamar kədəlmərilƶə baisanii ileryylelte ba busa barimtanuudiigi medyylgedei kabsargaƶa ijyyniiin 5 - aas koƶom busa ulasiin baankiin B. M. Kontooriin kaadriin kelteste ilgeke keregtei.

Kaadriin keltesiigi erkilegçe Zajaatiin.

Sonoskol

Gazar tariaalangiin surgagçadiigi beledkeke Buriaad Mongoliin instityydiin (agropedinstityyd) eçene surgaka keltes bol surgagçadiigi beledkeke deede surguulida eçene suragçadiigi abça ekilbe.

Eçene suragçadiigi abka tasaguudani gebel;

1) Kiimi - bioloogiiin
2) fiizig - teeknigiin
3) Zokiool ba kelenii

Buriaad Mongoliin kele medeke aad, 7 ƶilliin surguuliaas dooşo bişe erdemtei kynyyd abtaka baina. Eçeneer suraka suragçadiigi beledkeke deede surguulida orokiigi kysegçed bol a) medyylge, b) yiledberiçenii eblel, alban gazar bujuu somon zəbləlees ynemçelegdesen ankeeta kojoriigi Deede Yde Rabooça gudamƶa, 20, eçene suraka keltes gesen aadsiraar ilgeke josodoi.

Direegce.

SONOSKOL.

1932 onii Ijyyniiin 10-nii ədər Deede-Yde kotodo BK (b) Namiin Buriaad Mongol moƶiin komiteediin 2 dugaar **pleeny[m]** bolkoor zarlagdaba.

ZƏBLƏKƏ ZYILYYD.

1. Əbəsə kuriaalgiin kampaani ba namiin emkinyydi[in] zorilgo tukai (iledkel nək. Çimediin)
2. Soveeduudiin kədəlməri tukai (iledkel nək. Dabaaii[n])
3. Yiledberiiin ba kədəə aƶaliin baiguulaltiin jabaca tuka[i] (iledkel nək. Daniilov).

Tus pleenymde BK (b) namiin moƶiin komiteediin pleenymiin geşyyd ba orologçod jirekiigi uriba,

BK (b) N-iin Moƶkom.

„B-M. Praavda“ ba B-M. Ynen geƶe soninuudiigi zakigçadiin mederemƶede

Ijyyni sarada soninuudiigi şamdaƶa zakigtii!

Ədər byri amaraltiin ədər ilgal ygii əgləənii 8 cagaas 18 cag kyrtel[e] pooşto bykende tus soninuudiigi zakiƶa bolno. Basa biçeg taraagçad, soninuudiigi taraagçad, nomiin kiooskanuudta soninuudiigi zakiƶa bolko.

„Kebleliin kolboonii“ rajoonii tobçoo.

В.-Удинск, тип. БГИ., зак. № 1271 Бурлит№494 тираж 4200